

36. *Skach C.* Constitutional origins of dictatorship and democracy // *Constitutional Political Economy*. – 2006. – Vol. 16. – P. 347–368.
37. *Stepan A.* The French Fifth Public : A Model for Import? Reflections on Poland and Brazil / *A. Stepan, E. Suleiman* // *Chehabi H. Politics, Society and Democracy : Comparative Studies* / *H. Chehabi, A. Stepan, J. Linz*. – Boulder, 1995. – P. 394–414.
38. *Yu-Shan W.* Semi-presidentialism Easy to Choose, Difficult to Operate : The Case of Taiwan // *Elgie R. Semi-presidentialism Outside Europe* / *R. Elgie, S. Moestrup*. – Routledge, 2007. – P. 201–218.

Литвин В. С. Сбалансированный полупрезидентализм: теоретические особенности, институциональные риски и позитивы, перспективы реформ в Украине.

В статье рассмотрены особенности сбалансированного полупрезидентализма на фоне других типов полупрезидентализма. Предопределены теоретические особенности, институциональные риски, а также положительные стороны сбалансированного полупрезидентализма на примере и опыте разных стран мира. Выделены история развития и перспективы реформирования сбалансированного полупрезидентализма в Украине.

Ключевые слова: полупрезидентализм, дуализм исполнительной власти, президент, премьер-министр, правительство, парламент, сбалансированный полупрезидентализм, Украина.

Lityvn V. S. Balanced semi-presidentialism: theoretical features, institutional risks and positives, prospects for reform in Ukraine.

The article is dedicated to analyzing the features of balanced semi-presidentialism compared to other types of semi-presidentialism. The author highlighted the theoretical features, institutional risks and positive features of balanced semi-presidentialism by the example and experience of different countries in the world, identified the history of development and prospects for reforms of balanced semi-presidentialism in Ukraine.

Keywords: semi-presidentialism, dual executive, president, parliament, prime minister, government, balanced semi-presidentialism, Ukraine.

Шелемба М. М.

ОСОБЛИВОСТІ ЕЛЕКТОРАЛЬНОГО ПРОСТОРУ УКРАЇНИ: СИНТЕТИЧНИЙ ПІДХІД

Стаття спрямована на обґрунтування доцільності використання синтетичної авторської моделі для дослідження особливостей та

структури електорального простору України в 2014 р. Викладено методологічні засади використання синтетичної моделі із використанням якісних та кількісних методів дослідження електорального простору, серед яких методи факторного та кореляційного аналізу. Синтетична модель (підхід), яка побудована на підставі використання кращих наукових підходів, враховує особливості і тенденції розвитку електорального простору України. Проведено аналіз особливостей та структури електорального простору України в 2014 р із використанням запропонованої моделі.

Ключові слова: електоральний простір, синтетичний підхід, якісні методи, кількісні методи, факторний аналіз, кореляційний аналіз, фактори.

Електоральний простір країн із сталим політичним життям, де нараховується дві-три основних партії, відрізняється від країн із електоральним простором, в межах якого функціонують багато партій. Прикладом останніх є країни минулого СРСР, в т.ч. Україна. Особливості структури електорального простору обумовлюють необхідність використання тих або інших методів дослідження. Методики, які використовуються для країн із невеликою кількістю партій у виборчих кампаніях, іноді складно без певної адаптації використовувати для країн із політичним ринком, який знаходиться в стадії становлення.

Зважаючи на змінюваність політичних учасників, з огляду на економічне та соціальне підґрунтя, національну складову, ефективність та достовірність дослідження структури та стану електорального простору цілком залежить від врахування цих аспектів. Тобто підхід до визначення методології дослідження електорального простору в Україні може бути дієвим при адаптації кращих методик до соціально-політичної та економічної ситуації в країні, яка змінюється.

Питання методологічного забезпечення досліджень електорального простору висвітлені в працях низки вітчизняних та іноземних авторів, серед яких В. Гельман, Г. Голосов, О. Мелешкіна, Ю. Благовещенський, К. Боришполець, Ю. Гайворонський, Ю. Дзядик, А. Єхнич, М. Жеребцов, І. Журкіна, В. Ковров, О. Лузіна, Л. Сморгунів, Дж. С. Бенкс, Д. Блек, М. Фіоріна.

Зважаючи на те, що в наукових колах використовуються різні підходи до визначення методології дослідження цього питання, при використанні методів, запропонованих для країн із великим досвідом виборчих кампаній, не враховуються особливості українського електорального простору, існує необхідність представлення

системного авторського підходу до оцінки із набором найбільш доцільних та обґрунтованих методів.

Через те, що проблема вибору моделі (підходу) та відповідних методів є важливою, оскільки від того, наскільки обґрунтованим та доцільним буде вибір залежить ефективність оцінки стану електорального простору, яка, в свою чергу, вплине на можливе визначення перспектив розвитку, питання впровадження оптимальної методології оцінки електорального простору для України є актуальним.

Мета дослідження – обґрунтування доцільності використання синтетичної моделі для дослідження особливостей електорального простору України в 2014 р.

Дослідження електорального простору України в 2014 р. здійснено із використанням авторської синтетичної моделі, сформованої на підставі поєднання якісних та кількісних методів дослідження, які входять до складу факторного та кореляційного аналізу.

Факторний запропоновано проводити із використанням якісних та кількісних показників. Для проведення дослідження було обрано дві незалежні некорельовані групи факторів. Перша група відповідає за ментальні характеристики і сформована мовною, етноконфесійною та конформістською складовими. Грунтовність використання мовної та етнокультурної складової підтверджується дослідженням Ю. Дзядика [2], який довів, що врахування ментальності є визначальним як для України в цілому, так і, особливо, для її східних та західних областей. Грунтовність застосування конформістської складової підтверджується дослідженнями західних авторів, але може бути адаптований до нашого аналізу, оскільки конформізм, який трактується як схильність чинити так, як чинить більшість є ментальною особливістю українців. Друга група факторів – фактори рівня життя населення регіону (області) визначається за допомогою параметричного показника рівня життя населення кожного регіону.

Згідно авторською методологією, наносяться значення факторів «рівня життя населення», фактору «Ментальність» на двохфакторну шкалу за кожним регіоном та кожним періодом виборчих кампаній. Групується дані щодо результатів виборів за кожною партією по регіонам України у визначені для аналізу періоди виборчих кампаній, дані для групування отримуємо за матеріалами Центральної виборчої комісії, Територіальних виборчих комісій. Співвідносяться позиції кожної з політичних партій за набраними голосами із впливом на результати виборів двох вищезначених факторів за кожним регіоном

(областю), робиться висновок щодо залежності цих факторів та позицій партій в тому або іншому регіоні, та країні в цілому.

Кореляційний аналіз адаптовано до моделі, запропонованої М. Гришиним [1], і він передбачає визначення максимального, мінімального та середнього рівнів кореляції між показником результатів підтримки кожної партії в кожному регіоні України та найбільш значимої соціальної кореляції на протязі наступних виборчих кампаній. Дослідження можливих соціальних кореляцій дало змогу нам виділити таку, яка, на нашу думку, є найбільш значимою на протязі зазначених виборчих кампаній, це, зокрема – соціальна кореляція «Індекс людського розвитку».

Вибір саме цієї кореляції пов'язаний із тим, що вона, згідно із методологією [3], включає найважливіші показники людського розвитку в регіонах країни, а саме: тривалість життя при народженні, тривалість навчання, рівень життя через показник ВНД на душу населення за паритетом купівельної спроможності (ПКС).

Виділяються значення максимального, мінімального та середнього рівнів кореляції між показником результатів підтримки кожної партії в кожному регіоні України та найбільш значимої соціальної кореляції під час виборчої кампанії.

Згідно із даними аналізу робляться висновки за виборчою кампанією та регіоном, в цілому загальними тенденціями по Україні, виявляються можливі злами на лінії кореляції в певні періоди виборчих кампаній у тих або інших регіонах за результатами виборів. У випадку, якщо розрахунки показали злами кореляції між показником результатів підтримки кожної партії в кожному регіоні України та найбільш значимої соціальної кореляції в кожному з досліджуваних періодів виборчих кампаній оцінюємо їх причини та наслідки на подальший розвиток електорального простору.

В кінці дослідження пропонується здійснити загальний висновок щодо стану електорального простору за результатами факторного та кореляційного аналізу.

Дослідження проводилось засобами Microsoft Excel, із використанням статистичним даних, матеріалів Центральної виборчої комісії України [4-7].

Перейдемо до аналізу дослідження особливостей та характеристики структури електорального простору України за результатами виборчої кампанії 2014 р. за результатами проведеного аналізу.

Дані факторного аналізу свідчать, що в регіонах найбільшу підтримку під час виборчої кампанії 2014 р. мала Політична партія

«Народний фронт», яка отримала 22,14 % голосів. Максимальний рівень підтримки спостерігався в Івано-Франківській області (37,48 % голосів), Тернопільській області (36,5 % голосів), Волинській області (33,22 % голосів), Львівській області (33,03 % голосів), Чернівецькій області (32,39 % голосів). За результатами факторного аналізу, на вибір населення регіонів найбільший вплив здійснював фактор «ментальність». Також значна підтримка (вище 20 % голосів) було продемонстрована в Київській області (28,25 % голосів), в цьому регіоні на вибір впливали два досліджуваних фактори, що підтверджує на такий високий рівень підтримки порівняно з іншими областями.

Отримані дані кореляційного аналізу дають можливість зазначити, що співвіднесення показника результатів підтримки Політичної партії «Народний фронт» в досліджуваних регіонах із високим рівнем підтримки партії та найбільш значимої соціальної кореляції «Індекс людського розвитку» показує високий ступень кореляції (більше 0,7).

Необхідно відмітити, що електоральний вибір прибічників партії зазначених регіонів корелюється з їх орієнтиром на підвищення національної безпеки держави, європейську інтеграцію, задекларованих в передвиборчій програмі.

Згідно із даними аналізу можна відмітити, що середній рівень кореляції (більше 0,3 та менше 0,7) в 2014 р. за цією партією спостерігався в Вінницькій області, Закарпатській, Запорізькій області, Житомирській області, Кіровоградській обл., Миколаївській обл., Одеській обл., Полтавській обл., Рівненській обл., Сумській обл., Херсонській обл., Чернігівській обл., м. Києві. Середній рівень кореляції в зазначених регіонах підтверджується також факторним аналізом, зокрема, тим, що переважний вплив фактору «ментальність» (або майже однаковий вплив обох факторів, як в Миколаївській обл.) в цих регіонах обумовив середню або не високу підтримку партії.

За даними аналізу, мінімальний рівень кореляції (менше 0,3) за Політичною партією «Народний фронт» спостерігався в 2014 р. в регіонах, де фіксувався високий вплив фактору «рівень життя населення».

Партія «Блок Петра Порошенка» зайняла друге місце в українському парламенті під час виборчої кампанії 2014 р. і отримала 21,81 % голосів. Незважаючи на вагомій позиції по Україні, ця партія не отримала великої підтримки по регіонам. Зокрема, найбільшу підтримку надала Вінницька область (37,45 % голосів). В цьому регіоні значним був вплив фактору «ментальність». Співвіднесення показника результатів підтримки цієї партії в Вінницькій обл. та

найбільш значимої соціальної кореляції «Індекс людського розвитку» показує високий ступень кореляції (більше 0,7).

Середній рівень кореляції (більше 0,3 та менше 0,7) в 2014 р. за цією партією спостерігався в Волинській обл., Житомирській обл., Закарпатській обл., Івано-Франківській обл., Кіровоградській обл., Львівській обл., Миколаївській обл., Полтавській обл., Рівненській обл., Сумській обл., Тернопільській обл., Херсонській обл., Хмельницькій обл., Черкаській обл., Чернівецькій обл., Чернігівській обл., м. Києві. В цих регіонах партії було надано середній рівень підтримки. Це регіони, в яких переважав вплив фактору «ментальність», і електорат велику або середню перевагу надавало іншим демократичним політичним силам під час виборів 2014 р.

Також середній рівень кореляції в 2014 р. за цією партією спостерігався в Дніпропетровській обл., Донецькій обл., Запорізькій обл., Луганській обл., Одеській обл., Харківській обл. із відповідним середнім рівнем підтримки. Ці регіони традиційно були орієнтовані на підтримку лівих сил в парламенті, деякі з цих регіонів характеризувалися проросійськими настроями. Можна констатувати, що очікування населення цих територій відповідали певним програмним засадам партії, яка пропагувала об'єднання країни, орієнтувалась в своїй програмі на усунення поляризації суспільства України. За результатами кореляційного аналізу не спостерігалось мінімального рівня кореляції в 2014 р., і, відповідно, підтримка партії по регіонам була, переважно, на середньому рівні.

Політична партія «Об'єднання «Самопоміч» зайняло третє місце в українському парламенті (10,97 % голосів), Радикальна Партія Олега Ляшка – п'яте місце (7,44 % голосів). Ці нові політичні сили демократичного орієнтування, Політична партія «Об'єднання «Самопоміч» націлене на єднання нації, об'єднання громадян, підвищення військової незалежності, забезпечення самоорганізації громадян України. Радикальна Партія Олега Ляшка пропагує військове зміцнення країни, захист територій тощо. Ці партії завдяки своїм політичним програмам гарантували громадянам реалізувати та отримати власні очікування від нової влади.

Найвищий рівень підтримки, але не високий порівняно із іншими партіями Політична партія «Об'єднання «Самопоміч» отримала в м. Києві (21,39 % голосів), рівень кореляції за цією партією в м. Києві був середнім (0,67 %). На вибір основний вплив в м. Києві здійснив фактор «рівень життя населення». Це можна у великій мірі пояснити тим, що партія пропагує забезпечення самоорганізації громадян, захист підприємництва тощо, які актуальні для міста.

Рівень підтримки Партії Олега Ляшка по регіонах був середнім або низьким, відповідно кореляція також була середньою або низькою. Слід відмітити, що підтримка цієї партії, незважаючи на її проукраїнські інтереси була однаковою як в західних, центральних, східних, південних та північних регіонах. Підтримка була, переважно, забезпечена суб'єктивним відношенням до лідера партії.

Політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина» порівняно з 2012 р. суттєво втратила свої позиції українському парламенті і посіла шосте місце (5,68 % голосів). Партія не мала високої підтримки в регіонах. Зважаючи на низький рівень підтримки, партія мала низький (менше 0,3) рівень кореляції. Низька підтримка партії була надана як регіонами із переважаючим впливом фактору «рівень життя», так і фактору «ментальність».

Політична партія «Опозиційний блок» посіла четверте місце в українському парламенті (9,43 % голосів). Від партії до Верховної Ради України пройшли деякі лідери колишньої Партії регіонів, яка вже не представлена окремою політичною силою, і не висувалась до парламенту під час виборчої кампанії 2014 р.

Найбільшу підтримку партії надано в Донецькій області (38,69 % голосів), Луганській області (36,59 % голосів), Харківській області (32,16 % голосів). В цих регіонах значним був вплив фактору «рівень життя населення». Дані кореляційного аналізу дають можливість зазначити, що співвіднесення показника результатів підтримки Політичної партії «Опозиційний блок» в досліджуваних регіонах із високим рівнем підтримки партії та найбільш значимої соціальної кореляції «Індекс людського розвитку» показує високий ступень кореляції (більше 0,7 %).

Згідно із матеріалами дослідження, регіонами із середнім рівнем кореляції за цією партією за даними кореляційного аналізу можна назвати Дніпропетровську обл., Запорізьку обл., Миколаївську обл., Одеську обл. В цих регіонах раніше відбувалась традиційна підтримка Партії регіонів, і переважний вплив на вибір здійснював фактор «рівень життя населення». З огляду на політичні події в країні, змінились політичні погляди виборців і партія, яка знаходиться в опозиції до проукраїнських політичних сил, отримала в цих регіонах середній рівень підтримки порівняно з минулими роками.

Відповідно до результатів кореляційного аналізу, мінімальний рівень кореляції за цією партією в 2014 р. спостерігався в регіонах із переважаючим впливом фактору «ментальність».

Можемо зазначити, що вибори до Верховної Ради України в 2014 р. дали можливість змінити структуру електорального простору

держави, зокрема, новим політичним силам вдалося зменшити поляризацію суспільства в регіонах. Зокрема, результати виборів дали можливість зламати стереотипи, що населення західних регіонів підтримує суто націоналістичні політичні сили.

Наступним етапом нашого дослідження буде розрахунок відрізу зламу лінії кореляції за Комуністичною партією України, яка була обрана у Верховну Раду України в 1994-2012 рр. (окрім 2014 р.) (табл. 1).

Таблиця 1

Розрахунок відрізу зламу лінії кореляції за Комуністичною партією України, яка була обрана у Верховну Раду України в 1994-2012 рр. (окрім 2014 р.)*

Назва регіону	Значення та ознака відрізу зламу, десятичні одиниці						
	1994 – 1998 рр.	1998 – 2002 рр.	2002 – 2006 рр.	2006- 2007 рр.	2007 – 2012 рр.	1994- 2012 рр.	2014 р.
1	2	3	4	5	6	7	8
м. Севастополь	-0,07 – слабкий	0,06 – слабкий	-0,526 – сильний	-0,112 – слабкий	0,368 – сильний	-0,28 – сильний	не пройшла до ВР
Луганська обл.	0,019 – слабкий	0,06 – слабкий	0,079 – слабкий	-0,039 – слабкий	0,345 – сильний	-0,1 – слабкий	-/-
Донецька обл.	0,052 – слабкий	-0,056 – слабкий	-0,004 – слабкий	0,08 – слабкий	0,099 – слабкий	-0,339 – сильний	-/-
Миколаївська обл.	-0,057 – слабкий	-0,029 – слабкий	-0,086 – слабкий	-0,021 – слабкий	0,154 – слабкий	-0,359 – сильний	-/-
Запорізька обл.	0,103 – слабкий	0,071 – слабкий	0,174 – слабкий	0,142 – слабкий	0,364 – сильний	-0,03 – слабкий	-/-
Автономна Республіка Крим	0,155 – слабкий	-0,112 – слабкий	0,043 – слабкий	0,05 – слабкий	-0,035 – слабкий	-0,347 – сильний	-/-
Кіровоградська обл.	-0,077 – слабкий	0,043 – слабкий	-0,034 – слабкий	0,098 – слабкий	0,007 – слабкий	-0,492 – сильний	-/-
Сумська обл.	-0,053 – слабкий	-0,236 – сильний	-0,289 – сильний	0,046 – слабкий	0,037 – слабкий	-0,468 – сильний	-/-
Одеська обл.	0,056 – слабкий	-0,053 – слабкий	0,003 – слабкий	0,231 – сильний	0,226 – сильний	-0,164 – слабкий	-/-
Чернігівська обл.	-0,016 – слабкий	-0,214 – сильний	-0,23 – сильний	0,078 – слабкий	0,083 – слабкий	-0,385 – сильний	-/-
Харківська обл.	0,062 – слабкий	-0,036 – слабкий	0,026 – слабкий	0,193 – слабкий	0,322 – сильний	-0,087 – слабкий	-/-
Херсонська обл.	0,106 – слабкий	0,037 – сильний	0,143 – слабкий	0,069 – слабкий	0,384 – слабкий	-0,006 – слабкий	-/-
Житомирська обл.	0,042 – слабкий	-0,402 – слабкий	-0,36 – сильний	0,044 – слабкий	0,046 – слабкий	-0,554 – сильний	-/-
Вінницька	0,392 – сильний	-0,775 – сильний	-0,383 – сильний	-0,015 – слабкий	0,087 – слабкий	-0,078 – слабкий	-/-

обл.													
Дніпропетровська обл.	0,494 сильний	-	0,025 слабкий	-	0,519 сильний	-	0,157 слабкий	-	0,145 слабкий	-	0,166 слабкий	-	-/-
Київська обл.	0,891 сильний	-	-0,515 сильний	-	0,376 сильний	-	0,096 слабкий	-	0,12 слабкий	-	0,287 сильний	-	-/-
Полтавська обл.	0,222 сильний	-	-0,314 сильний	-	-0,092 слабкий	-	0,157 слабкий	-	0,076 слабкий	-	-0,182 слабкий	-	-/-
Хмельницька обл.	0,48 сильний	-	-0,27 сильний	-	0,21 сильний	-	0,019 слабкий	-	0,014 слабкий	-	-0,018 слабкий	-	-/-
Чернівецька обл.	0,771 сильний	-	-0,374 сильний	-	0,397 сильний	-	-0,003 слабкий	-	0,067 слабкий	-	0,211 сильний	-	-/-
Волинська обл.	0,468 сильний	-	-0,468 сильний	-	0	-	-0,271 сильний	-	0,07 слабкий	-	0,186 слабкий	-	-/-
Закарпатська обл.	0,33 сильний	-	-0,33 сильний	-	0	-	-0,067 слабкий	-	0,061 слабкий	-	0,221 сильний	-	-/-
Львівська обл.					0		0,015 слабкий		0,001 слабкий		0,098 слабкий		-/-
Івано-Франківська обл.					0		0,008 слабкий		0,021 слабкий		0,109 слабкий		-/-
Рівненська обл.	0,308 сильний	-	-0,308 сильний	-	0		0,003 слабкий		0,203 сильний		0,298 сильний		-/-
Тернопільська обл.					0		-0,1 слабкий		0,072 слабкий		0,135 слабкий		-/-
Черкаська обл.	0,158 слабкий	-	0,021 слабкий	-	0,179 слабкий	-	-0,015 слабкий	-	0,015 слабкий	-	-0,112 слабкий	-	-/-
м. Київ	0,514 сильний	-	-0,514 сильний	-	0		0,021 слабкий		0,09 слабкий		0,297 сильний		-/-

*Авторський розрахунок

Відповідно до результатів розрахунку можна відмітити, що в період сильних кореляційних зламів при позитивному зростанні коефіцієнту кореляції – відбувалося зростання підтримки Комуністичної партії України у порівнюваних періодах, а при від’ємному – зменшення підтримки. Найбільш сильний злам лінії кореляції щодо цієї партії відбувся в 1998 р. порівняно з 1994 р. в Київській області, коли партією було набрано високий рівень підтримки порівняно із попереднім 1994 р., в якому підтримка електорату була відсутня. На цей факт вплинуло зменшення соціальної кореляції «Індекс людського розвитку» та дія фактору «рівень життя населення». Отже, на зміни кореляції зв’язків паралельно впливають результати факторного аналізу.

Апробована методологія оцінки та дослідження зламів лінії кореляції (співвіднесення показника результатів підтримки партії в

досліджуваних регіонах та найбільш значимої соціальної кореляти «Індекс людського розвитку») дозволяє аналізувати те, наскільки змінювались позиції партій на протязі досліджуваних виборчих кампаній.

Дослідження дозволило зробити висновок, що застосування авторського синтетичного підходу дає можливість із використанням об'єднання факторного та кореляційного обґрунтувати підтримку партій під час виборчих кампаній, відповідно, в залежності від дії факторів та найбільш важливої кореляти. Отримані результати дослідження повністю підтвердили, що:

- в частині використання факторного аналізу – вибір залежить від дії тих факторів, які в найбільшому ступені відповідають очікуванням населення регіону;

- в частині кореляційного аналізу – використання в Україні на цьому етапі розвитку під час досліджуваних виборчих кампаній в якості найбільш значимої соціальної кореляти «Індексу людського розвитку» є обґрунтованим і таким, що дозволяє отримувати достовірні результати. Аналіз показав, що високий рівень кореляції дотримується при високому рівні підтримки партії та, відповідно, високому значенні соціальної кореляти за всіма варіантами експертних досліджень.

Можна зробити висновок, що на сьогоднішній день, не дивлячись на відсутність сталих політичних сил (як, наприклад демократи та республіканці в США), сформувалася така структура електорального простору України, яка вперше не сприяє існуючій до 2014 р. чіткій поляризації електоральних поглядів громадян, а націлена на їх єднання та консолідацію. Хоча подальший розвиток цієї структури електорального простору залежить від розвитку політичної та військової ситуації, економічного розвитку та реформ в Україні.

Л І Т Е Р А Т У Р А

1. *Гришин Н. В.* Динамика электоральных предпочтений населения Юга России: Сравнительное исследование : монография / Н.В. Гришин. – М.: Издательство «Социально-политическая МЫСЛЬ», 2008. – 182 с.
2. *Дзядик Ю. В.* Образ України у електоральному просторі: динаміка, константи, прогноз [Електронний документ]. – Режим доступу: <http://vs.irtc.org.ua/~dzyadyk/vyb/Dzyadyk-2009-11-17.pdf>.
3. Доклад о человеческом развитии 2013. Возвышение Юга: человеческий прогресс в многообразном мире [Електронний документ].

- документ]. – Режим доступу : http://hdr.undp.org/sites/default/files/hdr_2013_ru.pdf.
4. Звіт про мережу церков і релігійних організацій в Україні станом на 1 січня 2014 року (Форма № 1) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mincult.kmu.gov.ua/mincult/doccatalog/document;jsessionid=4D65F3C6141F5690C019CFE7DAC2526A.app2?id=354803>.
 5. Національний склад населення, мовні ознаки, громадянство [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://2001.ukrcensus.gov.ua/results/nationality_population/.
 6. Позачергові вибори народних депутатів України 26 жовтня 2014 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.cvk.gov.ua/vnd_2014/.
 7. Середня заробітна плата за регіонами в 2014 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nibu.factor.ua/ukr/info/socposobiya/sred-zarp-reg/sred-zarp-reg_14/.

Шелемба М. М. Особенности электорального пространства Украины: синтетический подход.

Статья нацелена на обоснование целесообразности использования синтетической авторской модели для исследования особенностей и структуры электорального пространства Украины в 2014 г. Изложены методологические принципы использования синтетической модели с использованием качественных и количественных методов исследования электорального пространства, среди которых методы факторного и корреляционного анализа. Синтетическая модель (подход), которая построена на основании использования лучших научных подходов, учитывает особенности и тенденции развития электорального пространства Украины. Проведен анализ особенностей и структуры электорального пространства Украины в 2014 г. с использованием предложенной модели.

Ключевые слова: электоральное пространство, гуманитарный подход, параметрический подход, качественные методы, количественные методы, факторный анализ, корреляционный анализ, факторы.

Shelemba M. M. Features Ukraine electoral space: synthetic approach.

The article is aimed at the ground of expediency of the use of synthetic authorial model for research of features and structure of electoral space of Ukraine in 2014 year. Methodological principles of the use of synthetic model are expounded with the use of quality and quantitative methods researches of electoral space, among that methods of factor and cross-correlation analysis. A synthetic model (approach) that is built on the basis of the use of the best scientific approaches takes into account features and progress of electoral

space of Ukraine trends. The analysis of features and structure of electoral space of Ukraine is conducted in 2014 with the use of an offer model.

Keywords: electoral space, synthetic approach, quality methods, quantitative methods, factor analysis, cross-correlation analysis, factors.